

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.932/2020/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. április 19.

Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Zalaegerszegi Törvényszék, 3.B.12/2018/50., ítélet, tárgyalás,
2018. november 30.

Másodfok: Pécsi Ítéltábla, Bf.II.50/2019/27., ítélet, nyilvános ülés,
2020. január 16.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt és védője

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt és a védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.12/2018/50. számú, illetve a Pécsi Ítéltábla Bf.II.50/2019/27. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2018. november 30. napján kihirdetett 3.B.12/2018/50. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnsegédként elkövetett emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt mint visszaesőt 16 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, egyben 423.000 forint összeg erejéig vele szemben vagyoneklkobzást rendelt el. Rendelkezett a járulékos kérdésekről.
- [2] A Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. január 16. napján meghozott Bf.II.50/2019/27.

számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 18 évre súlyosította, egyben további 37.000 forint összegre - melyre vonatkozóan a lefoglalás megszüntetését és a visszatartásra vonatkozó ítéleti rendelkezéseket mellőzte - vagyonelkobzást rendelt el. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt és védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [4] Az I. rendű terhelt indítványában sérelmezte az ügyészség és a bíróság eljárását, kifogásolta a bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységét, azt, hogy csak az őt terhelő bizonyítékokat értékelték. Kifejtette, hogy a III. rendű terheltnek a testvére miatt érdekében állt a testvérét mentő vallomás megtétele, továbbá a nyomozó hatóság a tanúkat törvénysértő módon akarta többször is hamis tanúzásra rávenni. A bíróság nem tett eleget ügyfelderítési kötelezettségének, téves következtetéseket vont le, egyebekben pedig annak elfogadása esetén, miszerint a bűncselekmény elkövetésekor a helyszínen volt, a szándéka a sértett életének kioltására nem terjedt ki. Nem állapodott meg arról a II. rendű terhelttel, hogy a sértettet fejbe vágja, a haláláról pedig másnap értesült. Sérelmezte az ítélet belső aránytalanságát a III. rendű terhelt elítéléséhez viszonyítottnak, továbbá azt, hogy más személyek felelősségre vonására nem került sor, súlyosnak tartotta a vele szemben kiszabott büntetést.
- [5] Indítványozta, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül az ítéletet, illetve változtassa meg és a helyes minősítés, valamint az enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevételével hozzon ítéletet.
- [6] Az I. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványában a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott azzal, hogy a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki törvénysértő büntetést.
- [7] A védő indítványában részletezte a bizonyítás hiányosságait, megalapozatlannak tartva az ítéletet, tévesnek azon következtetést, hogy az I. rendű terhelt a bűncselekményben tevőlegesen részt vett.
- [8] A cselekmény minősítésére vonatkozó kifogása kapcsán kiemelte, hogy a terheltnek rablás elkövetésében állapodtak meg, egyetlen megjegyzés sem hangzott el arra vonatkozóan, hogy akár a sértett életének kioltásával szerzik meg a sértett pénzét. Az I. rendű és a II. rendű terhelt közötti megállapodás csupán a sértett bántalmazására vonatkozott. A sértett halálát pedig egyetlen ütéssel a II. rendű terhelt okozta, az ítélet szerint az I. rendű terhelt jelen volt, de a bántalmazásban nem vett részt. Mindezek alapján pedig az I. rendű terhelt a sértett életének kioltására nem is számított. Egyebekben az ítélet nem adott arról számot, hogy az I. rendű terhelt miként észlelhette azt, hogy a sértett az életét közvetlen veszélyeztető, súlyos, intenzív vérzéssel járó fejsérülést szenvedett.
- [9] A védő a cselekmény téves jogi minősítése kapcsán hivatkozott a Győri Ítéltábla egyedi ügyben hozott ítéletének indokolására, mely eset során a terheltnek egyike olyan, a sértett életét kioltó, durva magatartást tanúsított, amelyre a társai nem számítottak, ezért önmagában a pusztán jelenlétük nem alapozta meg bűnsegédi minőségüket az emberölés büntetében.
- [10] Mindezek alapján a védő indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg, és az I. rendű terhelt bűnösségét elsődlegesen felbujtóként elkövetett rablás büntetében, másodlagosan pedig rablás büntetében állapítsa meg, és mindkét esetben a kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét lényegesen enyhítse.
- [11] A Legfőbb Ügyészség BF.953/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az indítványoknak a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét, a tényállás megalapozottságát, és ezen keresztül a cselekmény jogi minősítésének helyességét támadó része - miként a nyomozás hiányosságaira, más személyek felelősségére vonatkozó terhelti kifogás - törvényben kizárt. Egyebekben a cselekmény minősítését és a büntetés kiszabását kifogásoló részében az indítványokat alaptalannak tartotta hivatkozva arra,

hogy a terheltek előzetes megállapodása a sértett pénzének erőszak alkalmazása útján történő megszerzésére irányult, melyhez az I. rendű és a II. rendű terhelt az élet kioltására alkalmas vascsöveket vettek magukhoz azért, hogy a sértettre együttesen mérjenek ütést, majd az így bántalmazott sértettől elvegyék a készpénzt. A terheltek eredeti szándékához képest a II. rendű terhelt részéről a sértettel szemben rögtönösen tanúsított erőszakos magatartás nem jelentett szándékváltást, az I. rendű terhelt részesi cselekménye a társával szándékegységben végrehajtottnak minősül. Az ítélezési gyakorlatra, eseti döntésekre utalva, részletesen indokolva fejtette ki, hogy a jogerős ügydöntő határozat jogi minősítése az I. rendű terhelt esetében törvényes, melynek következtében a kiszabott büntetés (anyagi jogszabály sérelme hiányában) nem vitatható.

- [12] Az I. rendű terhelt védője által hivatkozott ítéletábrái határozat indokolása álláspontja szerint jelen ügyben nem irányadó. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

III.

- [13] Az I. rendű terhelt és a védője felülvizsgálati indítványa egyaránt nem alapos.
- [14] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi - nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [15] Az I. rendű terhelt és a védő a felülvizsgálati indítványában sérelmezte a cselekmény jogi minősítését és a kiszabott szabadságvesztést. Ezzel összefüggésben azonban részben a bizonyítást, a bizonyítékok értékelését kifogásolták megalapozatlannak tartva az ítéletet, hiányosnak az indokolást.
- [16] A felülvizsgálati indítványban azonban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének pedig nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].
- [17] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [18] Következésképpen a felülvizsgálati indítványok a bizonyítást, a bizonyítékértékelést, továbbá a jogerős ítéleti tényállást támadó részükben törvényben kizártak.
- [19] A védő a felülvizsgálati indítványt anyagi jogi szabálysértés miatt terjesztette elő, azonban indítványában részletesen sorolta az elsőfokú ítélet indokolásának hiányosságait. Ennek kapcsán rögzíti a Kúria, hogy az indokolási kötelezettség megsértése a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja szerinti (relatív) eljárási szabálysértés, következésképpen az indokolási kötelezettség megsértésére történő hivatkozás kapcsán a felülvizsgálat szintén törvényben kizárt.
- [20] Emellett a támadott határozatokban egyértelműen nyomon követhető a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége. A felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértésén keresztül valójában szintén a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, a jogerős tényállást támadta.
- [21] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabott ki.
- [22] Nem sértett azonban törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt bűnösségét bűnsegédként elkövetett emberölés büntetében megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont].
- [23] A Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, aki mást megöl, büntetett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő;
a (2) bekezdés b) pontja szerint a büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést nyereségvágyból követték el.

- [24] A Btk. 14. § (2) bekezdése alapján bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt;
a (3) bekezdése értelmében pedig a részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni.
- [25] Az irányadó tényállás lényege a következő:
- az I. rendű terhelt 2014 nyarán anyagi nehézségekkel küzdött, megélhetését vagyoni elleni bűncselekmények elkövetésével akarta biztosítani.
 - Ebben az időszakban alkalomszerűen látogatta a sértett által üzemeltetett büfét, ahol megtudta, hogy a sértett több nemzeti dohányboltot (trafikot) és vendéglátó üzletet működtet, jómódban él. A büfében többször tett olyan kijelentést, hogy a sértettet „fejbe kellene verni”, illetve „egyszer el fogja kapni”.
 - Az I. rendű terhelt 2014. augusztus elejétől napi rendszerességgel kezdte látogatni a büfét azért, hogy információt szerezzen a bevételről, a készpénz kezeléséről, a kassza működtetéséről, továbbá azért, hogy információt szerezzen a többi, sértett által üzemeltetett trafik és vendéglátóhely bevételéről és készpénz kezeléséről.
 - Az I. rendű terhelt így szerzett tudomást arról, hogy a sértett az általa üzemeltetett üzletekből napi rendszerességgel, hozzávetőlegesen 2.000.000 forint bevételt visz haza, és a pénzt a házában lévő széfben tartja.
 - Az I. rendű terhelt felkereste a III. rendű terheltet azzal az ötlettel, hogy a sértett lakásába betörve szerezzék meg a készpénzét. A III. rendű terhelt pedig 2014. augusztus 12-én felhívta a II. rendű terheltet és közölte vele, hogy tippet kapott egy jelentős haszonnal kecsegtető bűncselekmény elkövetéséhez.
 - Ezt követően a három terhelt 2014. augusztus 14-én a III. rendű terhelt lakásában találkozott, ahol az I. rendű terhelt ismertette a bűncselekmény tervét.
 - A terheltek még ezen a napon megtekintették a sértett ingatlanát és arra a következtetésre jutottak, hogy betörés útján a sértett pénzét megszerezni nem lehet, ezért közösen úgy döntöttek, hogy a sértettől erőszak alkalmazásával fogják elvenni a nála levő pénzt.
 - A tervezés során megállapodtak abban is, hogy a helyszínre a III. rendű terhelt viszi gépkocsival az I. rendű és a II. rendű terheltet, majd a sértett házában közelében vár, és jelzi nekik, amikor a sértett hazatér, a sértettől a készpénzt pedig az I. rendű és a II. rendű terhelt erőszak vagy élet és testi épség elleni fenyegetés alkalmazásával szerzi meg.
 - A II. rendű és a III. rendű terhelt 2011. augusztus 15. napján három pár gumírozott jellegű védőkesztyűt vásárolt, továbbá az I. rendű és a II. rendű terhelt a III. rendű terhelt házában udvarán önvédelmi céllal tartott 1-1 darab, egyikük 106 cm hosszúságú, 20 mm átmérőjű, 2 mm falvastagságú, 1,6 kg tömegű, másikuk 100,5 cm hosszúságú, 25 mm átmérőjű, kb. 3 mm falvastagságú, 1,15 kg súlyú vas(fém)csövet vett magához.
 - Ezt követően 21 óra 45 perc körüli időben a három terhelt a III. rendű terhelt által vezetett gépkocsival a sértett ingatlanához közeli részhez hajtott, ahol az I. rendű és a II. rendű terhelt kiszállt, és a vascsövekkel a kezükben a sértett ingatlanához mentek, ott a fejükre húztak kettő darab szemnyílásnál kivágott motoros álarcot, és felvették a gumírozott kesztyűket.
 - Az ingatlan bejárata melletti bokrokban elrejtőztek megállapodva abban, hogy a hazaérkező sértettet együttes erővel, a sértettre mért ütésekkel bántalmazni fogják, majd a nadrágjából a nála lévő készpénzt elveszik.
 - A III. rendű terhelt közben a sértett házához mintegy 100 m távolságban várakozott és figyelt.
 - A sértett, miután összegyűjtötte az aznapi bevételt, 22 óra 01 perctől követően a személygépkocsijával megérkezett a lakásához, a nadrágzsebében 1.200.000 forint volt.
 - Amikor a III. rendű terhelt észlelte a sértett gépkocsijának közeledtét, telefonjáról üzenetet küldött a II. rendű terheltnek, aki az üzenetet azonban nem észlelte.
 - A sértett behajtott házában udvarára, a gépkocsiból kiszállt, ezután a bokrok takarásából az I.

rendű és a II. rendű terhelt odalépett hozzá, majd a II. rendű terhelt a nála lévő fémcsövet két kézzel feje fölé emelte és igen nagy erejű ütest mért a sértett koponyájának homlokfali régiójára. A sértett koponyacsonttörést szenvedett, azonnal háttal a földre esett, koponyájának jobb oldali fali régiójával az udvar kövezett padlózatára csapódott.

- Az I. rendű és a II. rendű terhelt észlelte, hogy a sértett életét veszélyeztető, súlyos, intenzív vérzéssel járó fejsérülést szenvedett, azonban szándékukkal nem hagytak fel, a földön hanyatt fekvő sértett rövidnadrágjának övét közösen kioldották és az eszméletét veszített, magatehetetlen sértettől a rövidnadrágját a zsebében lévő 1.200.000 forint összegű készpénzzel és a sértett mobiltelefonjával eltulajdonították, majd a helyszínről távoztak.

- Eközben az elkövetés eszközeit, a fémcsöveket egy sövény tetejére dobták, majd a III. rendű terheltre mentek, akinek elmondták, hogy mi történt, azt azonban nem közölték, hogy az ütés következtében a sértett halála is bekövetkezhet.

- Ezt követően a III. rendű terhelt lakásához hajtottak, ahol átöltöztek, és az elkövetéskor viselt ruházatukat, továbbá a sértett nadrágját és mobiltelefonját, valamint a II. rendű terhelt mobiltelefonját a lakás kályhájában elégették.

- A sértettől megszerzett 1.200.000 forint készpénzt elosztották, melyből az I. rendű terhelt 460.000 forintot, a II. rendű terhelt 370.000 forintot kapott.

- A 61 éves sértett a II. rendű terhelttől elszenvedett bántalmazás következtében a fejtetőn kettő rendbeli tompa traumához társult repesztett folytonosság megszakadás sérülést, a bal oldali homlokfali régió átívelő nyílrányú lefutással, illetve a jobb oldali fali régióban csillag alakú repesztett folytonosság megszakadás formájában,

a bal oldali homlokfél területéből induló külsérellem vetületében többszörös, vonalas jellegű koponyaboltozat törést, illetve részben besüppedt koponyaboltozati állományt,

a bal szemgödörben az alsó szemhéjra terjedő részleges pápaszem vérömlenyt,

a koponyaboltozat és a koponyaalap törését, a keményburok alatt kis kiterjedésű vérzést, kiterjedt sérüléses lágy agyburok közti bevérzést,

az agyállomány több lokalizációjában agyzúzódást, részben direkt, közvetlen coup-típusú agyzúzódást, részben a jobb féltéke agyalapi oldalán a homlok és a halánték pólusnak megfelelően a jobb oldali fejtetői zúzódás vetületének megfelelően ellencsapódásos indirekt contrecoup-típusú, kiterjedt agyzúzódást szenvedett el, az agyvíz is véresen festenyzett volt.

- A sértett agyi sérüléseihez súlyos fokú agyvizenyő is társult, ehhez társult agytörzsi beékelődés. A halál közvetlen oka az ütés és az ellencsapódásos mechanizmus következtében kialakult, következményes légzési és keringési központok nyomásos bénulása volt.

- A koponyatető bal oldalát ért igen nagy erejű ütés következtében a sértett azonnal elvesztette az eszméletét, magatehetetlenné vált. A koponyaboltozati és a koponyaalapi törés, valamint az azokhoz társuló bevérzések 1-2 percen belül halálos eredménnyel jártak, annak elhárítására reális esély nem volt.

[26] Az irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy az I. rendű terhelt részvétele a cselekményben (így a helyszínen) vitássá nem tehető. Az eldöntendő kérdés, hogy a terheltek előzetes megállapodásához képest a ténylegesen megvalósult tettesi, illetve az I. rendű terhelt részesi cselekményei egymáshoz képest elszigeteltnek tekintendők, avagy szándékegységben végrehajtottak.

[27] Az emberölés büntettének tényállása ún. nyitott törvényi tényállás, az elkövetési magatartást nem határozza meg, így körültekintően kell vizsgálni az elkövetők szándékát, legyen az tényállásszerű (tettesi), vagy tényálláson kívüli (részesi).

[28] Az emberölés büntettének megállapításához nem szükséges a bántalmazást megelőző ölési szándék megléte, azaz a sértett megölésének előzetes elhatározása. A cselekmény végrehajtása során kialakuló rögtönös szándék ugyanúgy megalapozza az élet elleni bűncselekmény megállapítását, mint az előzetesen meglévő ölési szándék.

[29] A rögtönösség pedig nem jelenti, hogy kizárt lenne a részesi szándékegység, aminek megállapítása

nem feltételezi tényállásszerű magatartás külvilágban megnyilvánuló kifejtését, nem kizárólag fizikai, hanem pszichikai kapcsolat az elkövetők (tettes és részes) között.

- [30] A rögtönösség, hirtelenség, másfelől pedig a váratlanság nem ugyanaz. Attól, hogy valami rögtönös vagy hirtelen, még nem jelenti, hogy a másik számára váratlan.
- [31] Az I. rendű terhelt társának a sértett ellen irányuló ölési magatartása olyan cselekménysor részét képezte, amiben kezdettől végig az I. rendű terhelt a társával (II. rendű terhelt) egymás közvetlen közelségében volt, egymásra figyelve, együtt cselekedtek. A részesi magatartás szándékoldali limitálása az I. rendű terhelt részéről nem történt meg.
- [32] Alapvető kérdés az egymás testközelségében kifejtett magatartás szándéka, ehhez képest a részesi magatartás tudattartalma és az ebből fakadó jogi minősítés. A tudattartalom vizsgálata ekként perdöntő.
- [33] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.
- [34] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Ezért az elkövetési magatartásról (eredményről stb.) való, tudatban előzetesen, illetve egyidejűen meglévő képzet mindig csak valamely, a külvilágban megjelenő fizikai, illetve mérhető (számszaki stb.) tényből következtetéssel ragadható meg, s mint ilyen, ténykérdés. Mindez egyben azt is jelenti, hogy mindig közvetett bizonyítás a tudati tények (szándékosság, gondatlanság) bizonyítása.
- [35] Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami viszont jogkérdés.
- [36] Ehhez képest az irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy a terheltek előzetes megállapodása a sértett pénzének erőszak alkalmazása útján történő megszerzésére irányult (felismerve azt, hogy a pénzt lopás útján nem tudják megszerezni), és amely erőszak kifejtéséhez az I. rendű és a II. rendű terhelt egyaránt olyan paraméterekkel rendelkező vascsövet vett magához, amely az általános élettapasztalat szerint is az élet kioltására alkalmas eszköz. Megállapodásuk továbbá arra is irányult, hogy a sértettre együttesen mérjenek ütest, és az így bántalmazott sértettől a nadrágja zsebében lévő készpénzt elvegyék.
- [37] Ekként a terheltek eredeti szándékához képest az I. rendű terhelt társa részéről a sértettel szemben rögtönösen tanúsított erőszakos magatartás valójában nem jelentett szándékváltást. Következésképpen a két terhelt, a II. rendű terhelt tettesi, illetve az I. rendű terhelt részesi cselekménye egymástól nem elszigetelt, hanem szándékegységben végrehajtott.
- [38] Az irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy a két terhelt közül tettesi magatartást kizárólag a II. rendű terhelt valósított meg, ugyanakkor tény, hogy az I. rendű terhelt a történetek során végig a társa és a sértett testközeli jelenlétében volt, felkészülve maga is az erőszak alkalmazására, magatartásával ellenkezését nem fejezte ki. Majd a sértett fejét, életfontosságú testrészét ért egyszeri, ám igen nagy erejű támadás, a vascsóval történő megütése során, illetve azt követően annak nyilvánvaló, egyértelmű következményét látva a II. rendű terhelt magatartásával nemhogy ellenkezését nem fejezte ki, hanem ezután a magatehetetlen, intenzív vérzéssel járó fejsérülést elszenvedő sértettől az értékeit tartalmazó nadrágját együtt lehúzták, és a nyereséget realizálva távoztak a helyszínről, utóbb megsemmisítve az elkövetéskor használt ruházatukat, a pénzt pedig egymás között elosztották.
- [39] Az I. rendű terhelt a magatartásával kifejezetten a történetekkel egyező szándékát fejezte ki. Az elkövető (így a bűnsegéd) választja meg mindig magatartásának módját, ami helyzeti előnyéből fakadó lehetőség. Amennyiben nem korlátozza a külvilág számára világosan, és a társa felé kifejezetten saját magatartásra hatókörét, akkor az egyidejű, azonos térben egymás észrevehető, elérhető, ekként közvetlen közelségében kifejtett elkövetői (tettesi és részesi) magatartások kölcsönösen szándékegységben vannak.
- [40] Ilyen külvilágbeli fizikai feltételek mellett ugyanis önmagában az érzékszervek természetes

működése általi felfogóképességből adódóan nincs ésszerű alapja, s ennél fogva indoka annak a következtetésnek, hogy az elkövető tudattartalma nem fogta át a másik elkövető magatartását.

- [41] Az adott körülmények között, aki bizonytalan jelenléte másakra való hatásában, a történések kimenetelében, akkor választhatja, hogy elmegy, amennyiben viszont ottmarad, akkor legalább eshetőlegesen tudatában van annak, hogy olyan sérelem okozásába kapcsolódott be, amely nem határolt, nem limitált, sem általa, sem más által. Erre vonatkozó, kívülágban felismerhető magatartás hiányában utóbb nem hivatkozhat a ténybeliség ellenében eredményesen arra, hogy kevesebbet gondolt a társa szándékáról.
- [42] Az irányadó tényállásban pedig ilyen, a saját szándékát egyértelműen kifejező, a másik szándékához képest korlátozó magatartás az I. rendű terhelt részéről nincs.
- [43] A részes, így a bűnsegéd a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes. A részesi szándék ekként nem a véghezvitelt követő, hanem az előtti vagy azzal egyidejű.
- [44] Mindezek alapján semmi sem zárja ki az ilyen magatartás szándéktartalmának a tettes ölési szándékával egyezőnek értékelését, és az elkövető magatartásának, az ölés bűnsegélyének minősítését. Ekként az I. rendű terhelt cselekményének minősítése törvényes. A terhelt szándéka közvetlen anyagi előny, a sértettnél lévő készpénz megszerzésére irányult, az ölési cselekmény nyereségvágyból elkövetett.
- [45] A helyes minősítéshez kapcsolódó törvényi keretek között kiszabott büntetés pedig megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, a felülvizsgálati indítvány e részében alaptalan.
- [46] Önmagában pedig a sérelmezett büntetékiszabás felülvizsgálat tárgyát nem képezheti, így az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során mely súlyosító és enyhítő körülményeket miként veszik figyelembe. Az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát sem a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége, sem a büntetékiszabási tényezők értékelése nem képezi, az felülvizsgálatban nem támadható, illetve nem vizsgálható.
- [47] Megjegyzi a Kúria, hogy a védő által hivatkozott ítéletáblai határozat eltérő ténybeli alapokon nyugszik.
- [48] A nyomozás során elkövetett esetleges eljárási szabálysértések felülvizsgálati okot nem képeznek, a felülvizsgálat alanya koncentrált eljárás, belső arányosság vizsgálatának nincs helye, miként a más elkövetőkre, más bűncselekményekre utalás is közömbös.
- [49] Ekként a Kúria, miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, az I. rendű terhelt és védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat az I. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [50] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [1] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ